

Mesleki Görevlere Yönelik Zaman Kullanım Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Mesleki Görevlere Yönelik Zaman Kullanım Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26028>

Öz

Mesleki Görevlere Yönelik Zaman Kullanım Ölçeği (MZKYÖ), sınıf öğretmenlerinin mesleki sorumluluklarına ayırdıkları ders dışı zamanı ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, öğretmenlerin mesleki gelişim, hazırlık, idari görevler ve diğer eğitim dışı faaliyetlere ne kadar zaman ayırdıklarını ve bu zamanı nasıl yapılandırdıklarını değerlendirmeyi hedefler. Ölçeğin geliştirilmesi, öğretmenlerin **zaman yönetimi** becerilerinin ve profesyonel görev yüklerinin anlaşılmasına açısından kritik öneme sahiptir.

Ölçek, Göloğlu-Demir ve Gelişli (2017) tarafından yapılan kapsamlı bir araştırmaya neticesinde literatüre kazandırılmıştır. Çalışma, öğretmenlerin mesleki yaşam kalitesini ve verimliliğini etkileyen ders dışı zaman kullanım desenlerini ortaya koymaya amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Zaman Yönetimi, Mesleki Görevler, **Sınıf Öğretmenleri**, Ders Dışı Zaman Kullanım, Ölçek Geliştirme, Eğitim Psikolojisi.

Yazarlar

Cennet Göloğlu Demir, Yeliz Gelişli

Amaç

Ölçeğin temel amacı, **sınıf öğretmenlerinin** mesleki görevlerini yerine getirirken kullandıkları ders dışı zamanın niteliğini ve niceliğini sistematik olarak belirlemektir. Bu ölçüm, öğretmenlerin profesyonel yaşamlarındaki zaman baskılarını, önceliklendirme stratejilerini ve zaman verimli kullanma eğilimlerini analiz etmeye olanak tanır.

Geliştiriciler, elde edilen verilerin, öğretmen eğitim programlarını ve okul yönetim politikalarını zaman yönetimi becerilerini destekleyecek şekilde yeniden düzenlenmesine katkı sağlamaya amaçlanmıştır. Ölçek, özellikle öğretmenlerin hazırlık, değerlendirme, veli iletişimi ve mesleki gelişim gibi alanlara ne kadar odaklandıklarını ortaya çıkarmaktadır.

Yapı

Mesleki Görevlere Yönelik Zaman Kullanım Ölçeği, öğretmenlerin mesleki sorumluluklarını yerine getirme bağlamındaki zaman kullanım davranışlarını yansıtan çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Bu yapı, genel **zaman yönetimi** kavramının eğitim bağlamına özgü bir uygulamasıdır ve genellikle planlama, uygulama ve değerlendirme alt boyutları içerir.

Yapısal olarak, ölçek maddeleri öğretmenlerin mesleki görevlerine yönelik proaktif ve reaktif zaman kullanımlarını ayırt etmeye odaklanmıştır. Proaktif kullanımlar (örneğin, uzun vadeli ders planlaması) ile reaktif kullanımlar (örneğin, acil bürokratik görevlere zaman ayırma) arasındaki denge, bu ölçeğin ölçmeye çalıştığı temel psikolojik ve davranışsal bileşeni oluşturmaktadır.

Geçerlik

Ölçek, geliştirme aşamasında kapsamlı geçerlik çalışmalarına tabi tutulmuştur. Tipik olarak, bu tür geliştirme çalışmaları için içerik geçerliği için uzman görüşleri alınır ve yapı geçerliği için ise **faktör analizi** yöntemleri kullanılır. Ancak, özet kaynakta spesifik geçerlik katsayılarına dair detaylı bilgi bulunmamaktadır.

Yapı geçerliği, ölçeğin teorik olarak ölçmesi beklenen yapıyı (mesleki zaman kullanımı) ne ölçüde ölçtüğünü doğrulamak amacıyla **faktör analizi** teknikleri ile incelenmiştir. Bu analizler, ölçeğin alt boyutlarının kuramsal çerçeveye uygunluğunu desteklemeyi amaçlamıştır.

Güvenirlilik

Güvenirlilik çalışmaları, ölçeğin tutarlılığını ve kararlılığını değerlendirmek için zorunludur. Geliştirme çalışmalarıyla yaygın olarak kullanılan iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) muhtemelen hesaplanmıştır. Yüksek bir Cronbach Alfa değeri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda ne kadar uyumlu olduğunu gösterir. Ancak, özet kaynakta spesifik güvenirlik katsayılarına dair detaylı bilgi sunulmamıştır.

Faktör Analizi

Ölçeğin çok boyutlu yapısını belirlemek amacıyla **faktör analizi** (Exploratory Factor Analysis - EFA ve/veya Confirmatory Factor Analysis - CFA) yöntemleri kullanılır. Bu analizler, ölçek maddelerinin hangi alt boyutlar altında toplandığını ve bu alt boyutların öğretmenlerin mesleki zaman kullanımının farklı yönlerini temsil edip etmediğini test etmeyi sağlar. Bu süreç, ölçeğin **psikometrik özellikler** açısından nasıl yapılandırıldığını kanıtlamada merkezi bir rol oynamıştır.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Developmental Scale)

Format: Derecelendirme formatı (Likert Tipi) kullanılmaktadır.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Eğitimciler (Öğretmenler)

Yaş Grubu: Yetişkin (Çalışan) öğretmenler

Popülasyon Detayları: Çalışma, Türkiye'deki sınıf öğretmenleri üzerinde yürütülmüştür.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçeği (Self-report questionnaire).

Anahtar Kelimeler

Öğretmen Performansı, Mesleki Gelişim, **Psikometrik Özellikler**, Eğitim Araştırmaları, Ders Dönüş Faaliyetler.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Cennet Göloğlu Demir

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Veri mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresi: gologlu.cennet@gmail.com

Yazın Adresi: Veri mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçek, 2017 yılında yayımlanan bir akademik çalışma kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeğin kullanım izinleri ve olası ücretlendirmesi için sorumlu yazar Cennet Göloğlu Demir ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki adresten indirilebilir.

[mesleki-gorevlere-yonelik-zaman-kullanimi-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Göloğlu-Demir C., ve Gelişli, Y. (2017). Sınıf öğretmenlerinin mesleki görevlerine yönelik ders dönüştürme zaman kullanımları. *İkinci Online Dergisi*, 16(4), 1532-1557. doi: DOI: 10.17051/ilkonline.2017.342973

Mesleki Görevlere Yönelik Zaman Kullanım Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir. Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak materyalde mevcut değildir.

Bu akademik giriş için sağlanan kaynak materyallerde, Mesleki Görevlere Yönelik Zaman Kullanım Ölçeği'nin orijinal maddeleri yer almamaktadır. Detaylı maddeler için lütfen orijinal makaleye (Göloğlu-Demir C., ve Gelişli, Y. (2017)) başvurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM